

2 Φεβρουαρίου 1943

Η μάχη του Στάλινγκραντ

Στις 28 Ιουλίου του 1942, οι γερμανικές στρατιές άρχισαν την προέλασή τους στον Καύκασο. Η κατάληψη του Στάλινγκραντ και η καταστροφή της βιομηχανίας του ήταν μέσα στους αντικειμενικούς στόχους της επίθεσης. Στις 2 Σεπτεμβρίου, η πολιορκία του Στάλινγκραντ είχε αρχίσει. Μετά από μάχη σώμα με σώμα, οι Γερμανοί κυριεύσαν μια σιταποθήκη στην παλιά πόλη. Όμως, ο Στάλιν είχε πει πως «Η Ρωσία δεν διαθέτει πια άλλα εδάφη για να παραχωρήσει». Και ο υπερασπιστής της πόλης στρατηγός Τσουίκοφ, είχε δώσει εντολή: «Η το Στάλινγκραντ θα σωθεί ή θα πέσουν όλοι οι υπερασπιστές του».

Για Γερμανούς και Σοβιετικούς, το δεύτερο ήταν το πιο πιθανό. Η έκτη στρατιά και η τέταρτη θωρακισμένη απειλούσαν να συντρίψουν κάθε εμπόδιο, ενώ τα σοβιετικά στρατεύματα βρίσκονταν μακριά. Όμως, οι δυνάμεις του στρατάρχη Φρειδερίκου φον Πάουλους προχωρούσαν βήμα βήμα με βαριές απώλειες. Οι μάχες ήταν φονικές και η αντίσταση απεγνωσμένη. Στα μέσα Οκτωβρίου, οι Σοβιετικοί εξακολουθούσαν να κρατούν ένα κομμάτι από τα βιομηχανικά βόρεια προάστια και μερικές δεκάδες μέτρα στο κέντρο της πόλης. Η ηρωική αντίστασή τους, επί ενάμιση μήνα, συγκέντρωσε το παγκόσμιο ενδιαφέρον. Η μάχη του Στάλινγκραντ μετατράπηκε σε μάχη γοήτρου και ο Χίτλερ ήθελε πια τη νίκη με κάθε θυσία. Έστειλε ενισχύσεις: Ιταλοί, Ρουμάνοι και Ούγγροι προστέθηκαν στις δυνάμεις του φον Πάουλους. Το Στάλινγκραντ κρατούσε.

Στις 8 του Νοεμβρίου, όταν ξεκίνησε η σοβιετική αντεπίθεση σε όλες τις γραμμές του μετώπου, οι Γερμανοί δεν είχαν σημειώσει αξιόλογες προόδους. Στις 19, η σοβιετική προέλαση είχε πια φανερό στόχο την ανακατάληψη του Στάλινγκραντ. Στις 21, οι στρατιές του στρατάρχη Πάουλους είχαν κυκλωθεί. Πια, ήταν αυτός που αμυνόταν, οχυρωμένος στην ηρωική πόλη. Ως το Δεκέμβριο, οι Σοβιετικοί είχαν αποκόψει κάθε γραμμή ανεφοδιασμού των Γερμανών που περιόρισαν στα 50 γραμμάρια τη μερίδα του ψωμιού κάθε μέρα. Στις 8 Ιανουαρίου, οι Σοβιετικοί πρότειναν στον Πάουλους έντιμη παράδοση. Ο Χίτλερ την απαγόρευσε. Στις 25, η σοβιετική επίθεση ξανάρχισε. Στις 31, μια σοβιετική μονάδα μπήκε στο κρησφύγετο του Γερμανού στρατάρχη και τον αιχμαλώτισε. Δυο μέρες αργότερα, στις

2 Φεβρουαρίου 1943, οι Γερμανοί παραδόθηκαν. Η μάχη του Στάλινγκραντ κράτησε 140 μέρες κι έγινε σύμβολο της αντίστασης κατά των ναζί.

1556: Ο χειρότερος σεισμός που έχει καταγραφεί ποτέ, σημειώνεται στις επαρχίες Σάανξι, Σάνσι και Χέναν της Κίνας και προκαλεί τον θάνατο περίπου 830.000 ατόμων.

1801: Το βρετανικό Κοινοβούλιο συνεδριάζει για πρώτη φορά με την παρουσία Ιρλανδών εκπροσώπων.

1808: Ο Ναπολέων Βοναπάρτης μπαίνει τη Ρώμη.

1848: Κυκλοφορεί το Κομμουνιστικό Μανιφέστο των Καρλ Μαρξ και Φρίντριχ Έγκελς, παραγγελία της γερμανικής κομμουνιστικής λίγκας, εν όψει του συνεδρίου του Λονδίνου.

1917: Με περίπου δυο χρόνια καθυστέρηση, αφότου τορπιλίστηκε το υπερωκεάνιο «Λουζιτάνια», οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής διακόπτουν τις διπλωματικές τους

σχέσεις με τη Γερμανική και την Αυστριακή Αυτοκρατορία και μπαίνουν στη δίνη του υποβρυχιακού πολέμου. Ο πρόεδρος Ουίλσον επιμένει στην ένοπλη ουδετερότητα παρ' όλο που η Γερμανία ανήγγειλε ότι τα υποβρύχιά της θα βυθίζονται χωρίς προειδοποίηση όποιο πλοίο μπαίνει στις προκαθορισμένες περιοχές.

1926: Γεννιέται ο Βαλερί Ζισκάρ Ντ' Εστέν, πρόεδρος της Γαλλίας την επταετία 1974 - 1981.

1927: Δέκα χρόνια μετά την ανατροπή του από τους μπολσεβίκους, ο Αλέξανδρος Κερένσκι φθάνει στις Ηνωμένες Πολιτείες αναζητώντας βοήθεια που να του επιτρέψει να οργανώσει επανάσταση εναντίον των σοβιετών.

1947: Μια φωτεινή επιγραφή με το σύνθημα «Να φύγουν οι Άγγλοι» αναρτάται στην Ακρόπολη της Αθήνας. Οι δυνάμεις ασφαλείας έσπυσαν και την ξήλωσαν, ενώ οι δράστες συνελήφθησαν. Ανακοινώθηκε ότι «πίσω από το εγχείρημα κρύβεται κομμουνιστικός δάκτυλος».

1957: Η έβδομη ολομέλεια του παράνομου ΚΚΕ διαγράφει τον Νίκο Ζαχαριάδη κατηγορώντας τον για προσωπολατρία, εγκρίνει τη σοβιετική επέμβαση στην Ουγγαρία, επικρίνει τις πρακτικές του Τίτο και καταδικάζει το δόγμα Αϊζενχάουερ. Από την όλη διαδικασία, ενισχυμένος βγαίνει ο Κολιγιάννης.

1971: Ο αρχηγός του στρατού της Ουγκάντα, Ίντι Αμίν αναλαμβάνει όλες τις εξουσίες ως αρχηγός του Κράτους.

1986: Οι γυναίκες του Λιχτενστάιν ψηφίζουν για πρώτη φορά στις κοινοβουλευτικές εκλογές.

1990: Φυλακίζονται ισόβια ως ένοχοι γενοκτονίας οι τέσσερις εκτελεστές του προέδρου της Ρουμανίας Νικολάι Τσαουσέσκου.

2006: Βυθίζεται στην Ερυθρά Θάλασσα το αιγυπτιακό οχηματαγωγό «Αλ Σαλάμ 98» που μετέφερε πάνω από 1.300 ανθρώπους, επιβάτες και πλήρωμα. Χάθηκαν περίπου 900.

2009: Ένοχοι για μη σκοπούμενη θανατηφόρα σωματική βλάβη και περιύβριση νεκρού κρίνονται οι πέντε ανήλικοι κατηγορούμενοι για την πολύκροτη υπόθεση της εξαφάνισης του μικρού Άλεξ Μεσχισβίλι από τη Βέροια. Οι δυο καταδικάστηκαν σε εγκλεισμό σε αναμορφωτήριο μέχρι την ενηλικίωσή τους, ενώ στην Υπηρεσία Επιμελητών Βέροιας

ανατέθηκε η επιμέλεια των υπολοίπων τριών, στους οποίους επιβλήθηκαν αναμορφωτικά μέτρα.

2010: Έχοντας τη συναίνεση των κομμάτων που εκπροσωπούν το 83,03% του εκλογικού σώματος (ΠΑΣΟΚ, ΝΔ, ΛΑΟΣ), ο πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου, με διάγγελμα προς τον ελληνικό λαό, εξαγγέλλει μέτρα σοκ για την έξοδο της χώρας από τη δεινή οικονομική κρίση, στην οποία την οδήγησε η διακυβέρνηση από τον Κώστα Καραμανλή.

Η 2^α Φεβρουαρίου στον πολιτισμό

2 Φεβρουαρίου 1709

Ο «Ροβινσώ ν Κρούσος»

Αρχηγός ιδιωτικής αποστολής στα 27 του χρόνια, ο Σκοτσέζος Αλεξάντερ Σέλκιρκ είχε την ατυχία να διαφωνήσει με τον καπετάνιο του πλοίου. Τον εγκατέλειψαν σε ένα ακατοίκητο νησάκι της συστάδας Χουάν Φερνάντες στον Νότιο Ειρηνικό, τετρακόσια μίλα ανοιχτά του Βαλπαράιζο της Χιλής. Ήταν Σεπτέμβριος του 1704. Ο Σέλκιρκ οργάνωσε τη ζωή του και κατόρθωσε να επιβιώσει, μόνος στο νησί, για πέντε χρόνια. Στις 2 Φεβρουαρίου 1709, ένα πλοίο με καπετάνιο τον Γουντ Ρότζερς, που έκανε τον γύρο του κόσμου, έπιασε τυχαία στο

νησάκι. Ο Σέλκιρκ είχε σωθεί. Το πλοίο κατέπλευσε στην Αγγλία, τον Οκτώβριο του 1711. Ο πλοίαρχος Ρότζερς δημοσίευσε τις εντυπώσεις του από το ταξίδι, τον επόμενο χρόνο. Σ' αυτές περιλαμβάνονταν και η διάσωση του Σέλκιρκ. Ο δοκιμιογράφος Ρίτσαρντ Στιλ ενδιαφέρθηκε να μάθει ολόκληρη την περιπέτεια. Τη δημοσίευσε στον «Εγγλέζο» της 3^{ης} Δεκεμβρίου 1713. Εκεί πρέπει να τη διάβασε ο δημοσιογράφος και συγγραφέας, Ντανιέλ Νταφός (

[βλ. 24/4/1731](#)

), που εμπνεύστηκε το δικό του μυθιστόρημα: Ο «Ροβινσών Κρούσος» δημοσιεύτηκε στα 1719 κι έγινε μπεστ σέλερ. Είναι η ιστορία του μοναδικού επιζώντα ενός ναυαγίου που έζησε σε ένα ερημικό νησί 28 χρόνια, ώσπου τυχαία να τον βρουν. Το είπαν «βιβλίο του κόσμου» εξαιτίας των άπειρων επανεκδόσεων, μεταφράσεων και διασκευών του. Ο Σέλκιρκ πέθανε στις 12 Δεκεμβρίου 1721, «εν πλω». Ο «Ροβινσών Κρούσος» ανήκει στην κλασική λογοτεχνία.

1907: Σε ηλικία 73 χρόνων πεθαίνει ο Ρώσος χημικός Ντμίτρι Ιβάνοβιτς Μεντελέγιεφ, πατέρας του περιοδικού συστήματος κατάταξης των χημικών στοιχείων. Τα επιστημονικά του συγγράμματα γύρω από τη φυσικοχημεία οδήγησαν την επιστήμη στη σύγχρονη εποχή κι έβαλαν τις βάσεις για τις τεράστιες ανακαλύψεις του καιρού μας.

1937: Στον «ουρανοξύστη του Ρεξ», 16 ολόκληρα μέτρα πάνω από την επιφάνεια του δρόμου, εγκαινιάζεται το νέο θέατρο της Μαρίκας Κοτοπούλη στο κέντρο της Αθήνας.

1970: Σε ηλικία 97 ετών, πεθαίνει ο Άγγλος φιλόσοφος και ηγέτης του ειρηνιστικού κινήματος σερ Μπέρντραντ Ράσελ, βραβείο νόμπελ λογοτεχνίας (1950).

1978: Δύο Σοβιετικοί κοσμοναύτες πραγματοποιούν τον πρώτο ανεφοδιασμό των μηχανών Σαλιούτ στο διάστημα.

1979: Πεθαίνει από υπερβολική δόση ναρκωτικών ο κιθαρίστας Σιντ Βίσιους, μέλος του μουσικού πανκ συγκροτήματος «Sex pistols».

1996: Πεθαίνει ο χορευτής και τραγουδιστής, Τζιν Κέλι. Μύθος του Χόλιγουντ, πρωταγωνίστησε σε κλασικές ταινίες όπως τα «Τραγουδώντας στην βροχή» και «Ένας Αμερικανός στο Παρίσι».